

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту лісового і
садово-паркового господарства
академік _____ Лакида Петро Іванович
“ ____ ” _____ 2018 року

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри акушерства, гінекології та
біотехнології відтворення тварин
протокол №9 від “14” травня 2018 р.

дош._____ О.А. Вальчук

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи ветеринарії

Галузь знань 1302 «Сільське господарство та лісівництво»

Напрям підготовки 6.090103 – “Лісове і садово-паркове господарство”

Навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства
Розробники: к.вет. н., доцент Вальчук О.А.

Київ – 2018 р.

1. Опис навчальної дисципліни
“Основи ветеринарії”

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Галузь знань	<u>1302 «Сільське господарство та лісівництво»</u> (шифр і назва)
Напрям підготовки	<u>6.090103 – “Лісове і садово-паркове господарство”</u> (шифр і назва)
Спеціальність	
Спеціалізація	
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<u>Нормативна</u>
Загальна кількість годин	<u>75</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>2,5</u>
Кількість змістових модулів	<u>3</u>
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	<u>_____</u> (назва)
Форма контролю	<u>Залік</u>
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	<u>3</u>
Семестр	<u>5</u>
Лекційні заняття	<u>15</u> год.
Практичні, семінарські заняття	<u>15</u> год.
Лабораторні заняття	<u>_____</u> год.
Самостійна робота	<u>45</u> год.
Індивідуальні завдання	<u>_____</u> год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання:	<u>2</u> год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – набуття теоретичних знань та практичних навичок з розпізнання патологічних процесів в організмі тварини, з'ясування причин виникнення незаразних та заразних (інфекційних та інвазійних) хвороб, їх діагностику, заходів лікування та профілактики.

Завдання:

1. Вивчити закономірності загальної патології.
2. Вивчити етіологію і патогенез розвитку патологічних процесів.
3. Вивчити клінічні, лабораторні та інструментальні методи дослідження тварин.
4. Вивчити лікарських речовини, їх класифікацію, форми та шляхи їх введення в організм тварин.

5. Вивчити загальні принципи діагностики, лікування та профілактики незаразних і заразних хвороб тварин, надання першої невідкладної допомоги тваринам при хворобах.

6. Оволодіти методикою проведення акушерської та гінекологічної диспансеризації тварин в господарствах та аналізу їх відтворної здатності.

7. Вивчити організаційно-господарські, санітарно-гігієнічні, превентивні, протиепізоотичні та лікувальні заходи, які забезпечують збереження і відновлення здоров'я тварин, стійкість до захворювань та високу продуктивність, підвищення якісних показників тваринної продукції та сировини.

Після вивчення дисципліни «Основи ветеринарії» студент повинен знати:

- Основи загальної патології.
- Основи фармакології.
- Основи діагностики, лікування та профілактики незаразних хвороб тварин.
- Основи фізіології патології репродукції тварин.
- Основи хірургічних хвороб.
- Основи діагностики, лікування та профілактики найбільш поширених інфекційних та інвазійних хвороб тварин.

Після вивчення дисципліни «Основи ветеринарії» студент повинен уміти:

- Уміти проводити клінічне дослідження хворих тварин;
- Діагностувати хвороби тварин
- Надавати першу ветеринарну допомогу хворим тваринам;
- Володіти технікою введення лікарських речовин різним видам тварин.
- Оволодіти методикою ректального дослідження тварин, технікою штучного осіменіння самок, андрологічного обстеження плідників, прийомами надання допомоги при фізіологічних та патологічних родах, методами діагностики та лікування акушерських і гінекологічних захворювань, хвороб молочної залози.
- Організовувати та проводити санітарно-гігієнічні, ветеринарно-зоотехнічні заходи щодо недопущення незаразних та заразних хвороб тварин.
- Володіти методикою проведення акушерської та гінекологічної диспансеризації у корів в господарствах.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

для повного терміну dennої форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Основи загальної патології							
Тема 1. Вступ. Загальне вчення про хворобу. Поняття про патологічний процес	1-2	5	2	2			2
Тема 2. Основи фармакології та клінічної діагностики	3-4	5	2	2			5

Разом за змістовим модулем 1	15	4	4			7
Змістовий модуль 2. Основи незаразних хвороб тварин						
Тема 1. Основи внутрішніх незаразних та хірургічних хвороб тварин	5-7	8	2	4		12
Тема 2. Основи репродуктології тварин	8-11	10	4	3		5
Разом за змістовим модулем 2	30	6	7			17
Змістовий модуль 3. Основи заразних хвороб тварин						
Тема 1. Інфекційні хвороби тварин	11-13	8	3	2		10
Тема 2. Інвазійні хвороби тварин.	14-15	4	2	2		11
Разом за змістовим модулем 3	30	5	4			21
Усього годин			15	15		15

Змістовий модуль 1. Основи загальної патології

Тема лекційного заняття 1. Вступ. Основи загальної патології.

Зміст дисципліни. Загальне вчення про хворобу. Етіологія та патогенез хвороби. Основні патологічні процеси в організмі тварин.

Тема лекційного заняття 2. Основи клінічної діагностики та фармакології.

Основи клінічної діагностики: поняття симптом та синдром хвороби, прийоми і методи клінічного дослідження тварин, порядок проведення клінічного дослідження.

Основи фармакології: лікарські речовини та особливості їх дії, шляхи введення лікарських речовин, види лікарських речовин.

Змістовий модуль 2. Основи незаразних хвороб тварин.

Тема лекційного заняття 1. Основи внутрішніх та хірургічних хвороб тварин

Патологія органів серцево-судинної системи. Патологія системи дихання: хвороби верхніх дихальних шляхів, бронхів і легень. Патологія системи травлення: хвороби органів травлення, передишлунків, шлунка та кишечника. Патологія обміну речовин. Хвороби молодняку. Кормові токсикози і отруєння.

Антисептика і асептика, знеболення та поняття про хірургічні операції. Кастрація самок і самців. Травматизм тварин. Хвороби кінцівок. Профілактичні заходи за хірургічної патології у тварин.

Тема лекційного заняття 2. Основи репродукції с.-г. тварин.

Статева і фізіологічна зрілість організму самок. Стадії статевого циклу: збудження, гальмування і зрівноваження. Видові особливості перебігу статевого циклу у самок різних видів сільськогосподарських тварин.

Організація осіменіння: ветеринарний і зоотехнічний контроль за його проведенням у скотарстві, свинарстві, конярстві, вівчарстві, собаківництві.

Значення своєчасного і точного визначення вагітності і неплідності тварин. Клінічні методи діагностики вагітності.

Передвісники родів. Видові особливості динаміки родового процесу. Організація родопомочі тваринам. Причини патологічних родів.

Перебіг післяродового періоду у корови, вівці, свині, кобили та інших тварин. Показники фізіологічного перебігу і закінчення післяродового періоду. Причини ускладнень післяродового періоду та лікувально-профілактичні заходи.

Поширення маститу і економічні збитки від нього. Діагностика маститу. Лікування корів за різних форм маститу.

Тема лекційного заняття 3. Гінекологія.

Поняття про неплідність та яловість самок. Поширення неплідності та економічні збитки від неї. Основні причини і форми неплідності: природжена, старечча, експлуатаційна та кліматична.

Диференціальна діагностика інфекційних, інвазійних та незаразних захворювань статевих органів у тварин.

Основні заходи лікування хворих тварин і профілактика симптоматичної неплідності.

Акушерська та гінекологічна диспансеризація. Діагностичні, профілактичні та лікувальні заходи щодо акушерських та гінекологічних захворювань тварин.

Змістовий модуль 3. Основи заразних хвороб тварин

Тема лекційного заняття 1. Поняття про інфекцію та епізоотичний процес.

Поняття про інфекцію. Збудники інфекції та їх вплив на організм тварин. Види інфекції та шляхи проникнення збудника в організм. Клінічні форми і динаміка прояву інфекційної хвороби. Поняття про епізоотичний процес. Резистентність та імунітет. Організація протиепізоотичних заходів.

Тема лекційного заняття 2. Інфекційні хвороби тварин.

Хвороби, спільні для декількох видів тварин (сібірка, ящур, бруцельоз, туберкульоз, лептоспіroz, сказ, лейкоз, мікроспорія). Інфекційні хвороби молодняку (колібактеріоз, сальмонельоз, диплококова інфекція, набрякова хвороба).

Тема лекційного заняття 3. Паразитарні хвороби тварин.

Поняття про інвазивні хвороби тварин. Основні гельмінтози сільськогосподарських тварин (тріматодози, цестодози, нематодози, акантоцефальози). Основні акарози та ентомози тварин. Основні протозойні хвороби тварин.

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Патологічні процеси (розлади місцевого кровообігу, гіпо- та гіпербіотичні процеси в організмі, запалення)	2
2.	Тема 2. Лікарські форми та способи введення лікарських речовин. Колоквіум -1	2
3.	Тема 3. Загальні принципи клінічного дослідження органів та систем хворих тварин	2
4.	Тема 4. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи при хворобах органів дихання, травлення та обміну речовин.	2
5.	Тема 5. Діагностика та лікування тварин за акушерської патології у тварин	2
6.	Тема 6. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за симптоматичної неплідності тварин. Колоквіум -2	1
7.	Тема 7. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи при інфекційних хворобах тварин.	2

8.	Тема 8. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи нематодозах та трематодозах тварин. Колоквіум -3. Допуск до заліку)	2
----	--	---

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

Контрольні запитання

1. Ветеринарна медицина – її значення в загальній системі підготовки мисливствознавця.
2. Взаємозв'язок ветеринарної медицини та мисливствознавства у розвитку тваринництва.
3. Внутрішні і зовнішні захисні бар'єри організму та їх роль в запобіганні хворобам тварин.
4. Доброякісні і злоякісні пухлини.
5. Запалення.
6. Порушення регуляції теплової. Види лихоманки.
7. Сучасне уявлення про здоров'я і хвороби тварин.
8. Смерть, її стадії та ознаки.
9. Імунітет, його види, механізм імунної відповіді.
10. План (схема) дослідження тварин.
11. Техніка фіксації тварин
12. Повали тварин.
13. Диспансеризація. Значення в профілактиці хвороб тварин.
14. Зберігання і використання лікарських речовин.
15. Класифікація лікарських засобів.
16. Лікарські форми.
17. Методи терапії.
18. Принципи терапії.
19. Хвороби кінцівок, профілактика
20. Загальна і спеціальна профілактика травматизму.
21. Профілактика травматизму в промисловому тваринництві.
22. Профілактика травматизму транспортного.
23. Профілактика травматизму кормового.
24. Профілактика травматизму експлуатаційного.
25. Профілактика господарського травматизму.
26. Кастрaciя сільськогосподарських тварин.
27. Профілактика після кастрационного ускладнень.
28. Розчистка ратиць і обрізка надмірно відросташого копитного рогу.
29. Хвороби серцево-судинної системи, їх профілактика.
30. Хвороби дихальної системи, їх профілактика.
31. Бронхопневмонія та її профілактика.
32. Емфізема легенів і профілактика хвороби.
33. Закупорка стравоходу у великої рогатої худоби і профілактика хвороби.
34. Закупорка книжки і профілактика хвороби.
35. Дистонії (атонія і гіпотонія) преджелудков і профілактика хвороб.
36. Тимпанія рубця і профілактика хвороби.
37. Періодична тимпанія телят та профілактика хвороби.
38. Травматичний ретикуліт і профілактика хвороби.
39. Гастроентерити молодняку та їх профілактика.
40. Токсична гепатодистрофія поросят і профілактика хвороби.
41. Рахіт і профілактика хвороби.
42. Отруєння тварин мінеральними добривами, профілактика отруєнь.

43. Отруєння тварин кормами, профілактика отруєнь.
44. Отруєння тварин отруйними травами, профілактика отруєнь.
45. Мікотоксикози та їх профілактика.
46. Хвороби, зумовлені недостатністю макроелементів.
47. Хвороби, зумовлені недостатністю мікроелементів.
48. Гіповітаміноз А молодняку, профілактика хвороби.
49. Гіповітаміноз С молодняку, профілактика хвороби.
50. Гіповітамінози групи В у молодняка, їх профілактика.
51. Дезінсекція.
52. Дератизація.
53. Дезінфекція.
54. Загальні методи профілактики інфекційних хвороб.
55. Карантин. Порядок накладення карантину.
56. Інфекційні хвороби великої рогатої худоби, при яких встановлюється карантин.
57. Інфекційні хвороби свиней, при яких встановлюється карантин.
58. Інфекційні хвороби коней, при яких встановлюється карантин.
59. Утилізація трупів.
60. Знешкодження гною.
61. Обмежувальні заходи. Інфекційні хвороби, при яких вони вводяться.
62. Сибірська виразка і профілактика хвороби.
63. Ящур і профілактика хвороби.
64. Туберкульоз і профілактика хвороби.
65. Сказ і профілактика хвороби.
66. Лейкоз великої рогатої худоби та профілактика хвороби.
67. Класична чума свиней і профілактика хвороби.
68. Африканська чума свиней і профілактика хвороби.
69. Рожа свиней і профілактика хвороби.
70. Репродуктивно-респіраторний синдром свиней (PPCC, «синє вухо») і профілактика хвороби.
71. Чума м'ясоїдних і профілактика хвороби.
72. Лептоспітроз і профілактика хвороби.
73. Пастерильоз (геморагічна септицемія) і профілактика хвороби.
74. Хламідіоз і профілактика хвороби.
75. Некробактеріоз і профілактика хвороби.
76. Кампілобактеріоз (вібріоз) і профілактика хвороби.
77. Губкоподібна енцефалопатія великої рогатої худоби та профілактика хвороби.
78. ензоотична енцефаломіеліт свиней (хвороба Тешена) і профілактика хвороби.
79. Сап коней і профілактика хвороби.
80. Вірусні захворювання молодняку сільськогосподарських тварин з респіраторним синдромом та їх профілактика.
81. Вірусні захворювання молодняку сільськогосподарських тварин з діарейним синдромом та їх профілактика.
82. Фасціольоз і профілактика хвороби.
83. Цистицеркоз великої рогатої худоби та профілактика хвороби.
84. Аскаридоз свиней і профілактика хвороби.
85. Трихінельоз свиней і профілактика хвороби.
86. Бабезіоз великої рогатої худоби та профілактика хвороби.
87. Гіподерматоз великої рогатої худоби (підшкірний овід) і профілактика хвороби.
88. Ешіріхіоз (колибактеріоз) і профілактика хвороби.
89. Опісторхоз і профілактика хвороби.
90. Монієзіоз жуйних і профілактика хвороби.
91. Телязіоз великої рогатої худоби та профілактика хвороби.
92. Оксіуроз коней і профілактика хвороби.
93. Анаплазмозом великої рогатої худоби та профілактика хвороби.
94. Еймеріози молодняку і профілактика хвороби.
95. Сифункулятози (вшивість) тварин і профілактика хвороби.
96. Короста тварин і профілактика хвороби.
97. Гнус і профілактика хвороби.

1. Реакція організму у відповідь на дію хвороботворного чинника, що викликає порушення життєдіяльності називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

2. Реакція організму або окремих його тканин на дію подразника, яка за своїм характером і силою неадекватна силі цього подразника називається.

1. Патологічна реакція
2. Патологічний процес
3. Патологічний стан

3. Вкажіть періоди хвороби?

1. Клінічний
2. Прихований (латентний);
3. Продромальний;
4. Реактивності організму;
5. Добре виражених клінічних,
6. Завершальний період

4. Вкажіть гіпобіотичні процеси в організмі тварин

1. Водянка;
2. Дистрофія;
3. Атрофія;
4. Гангрена.

5. Динаміку реакцій взаємодії збудника хвороби і макроорганізму в конкретних умовах зовнішнього середовища називають

1. Патологічним процесом
2. Фізіологічним процесом
3. Патологічною регенерацією;
4. Інфекційним процесом

6. Як називається розлад відтворення тварин на ґрунті загальної чи якісної неповноцінності їх годівлі, що є найпоширенішою формою неплідності?

- 1) Старечна неплідність;
- 2) Кліматична неплідність;
- 3) Аліментарна неплідність;
- 4) Симптоматична неплідність.

7. За ознакою тропізму до певних тканин віруси можна розподілити:

1. Нейротропні;
2. Пневмотропні;
3. Дерматотропні;
4. Пантропні

8. Інфекцію, яка виникла природно, без втручання людини, називають

1. Експериментальною;
2. Спонтанною;
3. Моноінфекцією

9. Періоди між рецидивами називають ?

1. Рецидивом;
2. Ремісією;
3. Реінфекцією

10. Вислуховування звуків, які виникають у функціонуючих органах – серці, легенях, шлунку, кишках називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

11. Тимчасове пригнічення діяльності центральної нерової системи наркотичними засобами називається

1. Анестезією;
2. Регіонарною анестезією;
3. Наркозом

12. Обмежене гнійне запалення в органі чи тканинах з утворенням порожнини і скупченням гною називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

13. Фізіологічний процес виведення з організму матері дозрілого живого плода з вигнанням плідних оболонок і плідних рідин називається

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

14. Вкажіть, як поділяються інфекційні хвороби по формах (А) та по походженню (Б)

1. Екзогенні;
2. Хронічні;
3. Гострі;
4. Ендогенні;
5. Підгострі.

15. Вкажіть хвороби, які передаються аліментарним (А) та контактним (Б) шляхами

1. Фасціольоз;
2. Трихоманоз;
3. Кокцидіоз;
4. Вшивість;
5. Трихінельоз;
6. Аскаридіоз;
7. Кроста

16. Навіть збудників хвороб за місцем локалізації: ендопаразити (А) та ектопаразити (Б)

1. Воші;
2. Кокцидії;
3. Фасціоли;
4. Гедзі;
5. Кліщі;
6. Бабезії;
7. Трихінели

17. Хвороби, збудники яких передаються живими векторами - живими членистоногими переносниками (кровосисними комахами і кліщами) називаються

1. Контагіозні інфекції
2. Харчові інфекції
3. Трансмісивні інфекції

18. До конвенційних хвороб МЕБ відносять:

1. Африканська чума;
2. Ящур;
3. Сальмонельоз;
4. Вібріоз;
5. Віспа.

19. Виберіть вид тварин та назву специфічного терміну вагітності?

А. Корова	1. Поросність
Б. Кобила	2. Суягність

В. Свиноматка	3. Кітність
Г. Вівця	4. Жеребність
Д. Кішка	5. Тільність
Е. Сука	6. Сукрільність
З. Кролиця	7. Щенність

20. Накопиченням в рубці молочної кислоти, зниження рН вмісту рубця, порушенням травлення і ацидотичним станом організму називається .

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

21. До твердих лікарських форм відносять:

1. Лініменти;
2. Збори;
3. Болюси;
4. Супозиторії

22. Лікарські речовини, які діють в одному напрямку називаються

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

23. Час від закінчення родів до завершення інволюційних процесів в статевих органах називається

1. Сервіс-період,
2. Між отельний період;
3. Післяродовий період
4. Індепенданс-період

24. Затримання посліду є патологією:

1. Першої стадії родів;
2. Другої стадії родів;
3. Третіої стадії родів.

25. Вкажіть по даній характеристиці вид імунітету: пасивний (А) та активний (Б)

1. Імунітет, що виникає після хвороби ви введення специфічної вакцини.
2. Імунітет, що розвивається після введення тварині специфічної сироватки

26. Гнійно-некротичне запалення волосяного мішечка чи сальної залози

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

27. Хвороби, які з'являються раптово, несподівано, як правило, невідомі і тим самим обумовлюють надзвичайні епізоотичні ситуації

1. Трансмісивні
2. Емерджентні
3. Конвенційні

28. Для якої хвороби характерні наступні ознаки: перебігає з підвищеннем температури на 2–3°C. У тварин розвивається гостра інспіраторна задишка з ознаками асфіксії. Слизові оболонки глотки й зіву сильно гіперемовані з дифузними набряками. Ковтання утруднене, тварини не приймають корму й води.

1. Флегмонозний фарингіт
2. Крупозний фарингіт
3. Аспіраційна пневмонія

29. Тимчасова чи постійна нездатність тварини репродуктивного віку давати потомство

1. Яловість
2. Неплідність

30. Вкажіть хвороби верхніх (передніх) дихальних шляхів

1. Риніт
2. Бронхіт
3. Плеврит

4. Ларингіт

31. Комбінація порушених функції і структури під впливом патогенного подразника, яка виявляється комплексом патологічних і захисно-компенсаторних реакцій місцевого або загального характеру називається .

1. Патологічна реакція
2. Патологічний процес
3. Патологічний стан

32.Період, що починається від перших ознак хвороби до повного її прояву

1. Прихований (латентний);
2. Продромальний;
3. Добре виражених клінічних,
4. Завершальний період.

33. Здатність організму протистояти впливу шкідливих факторів, які діють з навколошнього середовища називається?

(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь одним словом)

34. Назвіть розлади коровобігу:

1. Ішемія;
2. Гіпотермія;
3. Емболія;
- 4.Інсульт;
5. Некроз.

35. Інфекцію, яка викликається штучно називається

1. Експериментальною;
2. Спонтанною;
3. Монотипією

36. Загострення хвороби називають ?

1. Рецидивом;
2. Ремісією;
- 3.Реінфекцією

8. Методи навчання

Форми та методи навчання:

- словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- наочні (ілюстрування, демонстрація, самостійне спостереження);
- практичні (метод справ, лабораторна робота, практична робота).

9. Форми контролю

Форми організації контролю знань, система оцінювання – контроль знань здійснюється шляхом виконання студентами практичних робіт, виступів з доповідями, складання модульних контрольних робіт за європейською кредитно-трансферною системою.

Поточний контроль знань студентів здійснюється на практичних заняттях і полягає в проведенні попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах.

Підсумковий контроль включає модульну форму підсумкового контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять і його результати враховуються при виставленні підсумкової оцінки.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку (у 5-му семестрі) екзамену (6-й семестр) в обсязі навчального матеріалу і в терміни, встановлені навчальним планом.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцінка національна	Оцінка ЄКТС	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовільняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат.}}$.

11. Методичне забезпечення

12. Рекомендована література

Основна.

1. Основы ветеринарии / Т.Е. Бурделев, А.А. Журавель, В.Г. Жильцов и др. – М.: Колос, 1978. – 432 с.
2. Основы ветеринарии / П.А. Конопелько, Г.С. Маstryко, Н.И. Митин и др. – М.: Агропромиздат, 1985 – 399 с..
3. Табаков Г.П. Основы ветеринарии / Г.П. Табаков. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 256 с.

Додаткова.

1. Патофізіологія тварин: підручник / А.Й. Мазуркевич, В.Л. Тарсевич, В.Б. Данілов та ін.. – К.: АгроВіт, 2013. – 414 с.
2. Яблонський В.А. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. / Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М. та ін.. – Вінниця: Нова Книга, 2011. – 600 с.
3. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник. – 3-е видання, перероблене та доповнене / М.І. Цвіліховський, В.І. Береза, В.С. Січкар та ін. – К. : Аграрна освіта, 2014. – 614 с.

4. Журавель М.П. Технологія відтворення сільськогосподарських тварин / М.П. Журавель, В.М. Давиденко. – К.: Видавницький дім „Слово”, 2005. – 336 с.
5. Косенко М.В. Диспансеризація в системі профілактики неплідності і контролю відтворної функції сільськогосподарських тварин / М.В. Косенко. – К.: Урожай, 1995. – 232 с.
6. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник / В. Ф. Галат, А. В. Березовський, М. П. Прус, Н. М. Сорока; За ред. В. Ф. Галата — К.: Вища освіта, 2003. – 464 с.
7. Загальна епізоотологія / Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький, В.П. Литвин та ін.; За ред. Б.М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. - Біла Церква, 2002. - 656 с.
8. Фахові журнали і збірники наукових праць навчальних та науково-дослідних організацій.
9. Літературні джерела у мережі інтернет.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://diseasecattle.ru/>
2. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України
3. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
4. <http://elibrary.ru/>. – Наукова електронна бібліотека.

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України**

**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНИХ
ЗАНЯТЬ**

для ОР “Бакалавр” напрям підготовки
6.090103 – “Лісове і садово-паркове
господарство”

З дисципліни «Основи ветеринарії»
ННІ лісового і садово-паркового
господарства
6 семестр
2017-2018 навчальний рік

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ННІ лісового і садово-
паркового господарства
академік _____ Лакида П. І.

(к.вет.н., доцент Вальчук О.А.)

Число	15
тижнів	
Лекцій	15
Практичні	15
заняття	
Самостійна	45
робота	
Всього	75

Тижні	Лекції	к-кість годин	Лабораторні заняття	к-кість годин	Самостійна робота	к-кість годин
1 тиждень	Тема 1. Вступ. Основи загальної патології . 1. Зміст дисципліни. 2. Загальне вчення про хворобу. 3. Етіологія та патогенез хвороби. 4. Основні патологічні процеси в організмі тварин	2			Гаряка. Патологія теплорегуляції. Значення нервової і гуморальної системи в розвитку патології	2
2 тиждень			Тема 1. Патологічні процеси (розлади місцевого кровообігу, гіпо- та гіпербіотичні процеси в організмі, запалення)	2	Внутрішні і зовнішні захисні бар'єри організму та їх роль в запобіганні хворобам тварин	2
3 тиждень	Тема 2. Основи клінічної діагностики та фармакології . 1. Основи клінічної діагностики. 2. Основи фармакології.	2			Техніка безпеки при роботі з тваринами. Порядок зберігання лікарських речовин	3
4 тиждень			Тема 2. Лікарські форми та способи введення лікарських речовин. Колоквіум -1	2		

5 тиждень	Тема 3. Основи незаразних хвороб тварин 1. Патологія органів серцево-судинної системи. 2. Патологія системи дихання. 3. Патологія системи травлення. 4. Патологія обміну речовин. 5. Кормові токсикози і отруєння. 6. Основи хірургічної патології.	2		Загальні принципи лікування, методи лікування та профілактики внутрішніх та хірургічних хвороб тварин. Методи фізіотерапії.	12
6 тиждень			Тема 3. Загальні принципи клінічного дослідження органів та систем хворих тварин	2	
7 тиждень	Тема 4. Основи репродукції с.-г. тварин. 1. Статева і фізіологічна зрілість організму самок. Видові особливості перебігу статевого циклу у самок. 2. Клінічні методи діагностики вагітності. 3. Передвісники родів. Видові особливості динаміки родового процесу. 4. Перебіг післяродового періоду у тварин. 5. Мастит у тварин.	2		Патологія вагітності тварин. Післяродові ускладнення у тварин. Профілактичні заходи при маститі у тварин	2
8 тиждень			Тема 4. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи при хворобах органів дихання, травлення та обміну речовин.	2	
9 тиждень	Тема 5. Гінекологія. 1. Неплідність та яловість. Причини та форми неплідності 2. Диференціальна діагностика інфекційних, інвазійних та незаразних захворювань статевих органів у тварин . 3. Акушерська та гінекологічна диспансеризація.	2		Методи стимуляції відтворної функції у тварин. Розповсюдження та економічні збитки від неплідності. Заходи профілактики неплідності	3
10 тиждень			Тема 5. Діагностика та лікування тварин за акушерської патології у тварин.	2	

11 тиждень	Тема 6. Поняття про інфекцію та епізоотичний процес. 1. Поняття про інфекцію. Збудники інфекції та їх вплив на організм тварин 2. Види інфекції та шляхи проникнення збудника в організм. 3. Поняття про епізоотичний процес. 4. Резистентність та імунітет . 5. Організація протиепізоотичних заходів.	2		Фактори, які впливають на стійкість організму до інфекційних хвороб. Дезінфекція, дезінсекція, дератизація. Інфекційні хвороби птиці. Емерджентні та екзотичні інфекції.	8	
12 тиждень			Тема 6. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи за симптоматичної неплідності тварин.	2		
13 тиждень	Тема 7. Інфекційні хвороби тварин . 1. Хвороби, спільні для декількох видів тварин. 2. Інфекційні хвороби молодняку.	2		Інфекційні хвороби свиней, бджіл	2	
14 тиждень			Тема 7. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи при інфекційних хворобах тварин.	2		
15 тиждень	Тема 8. Основи паразитарних хвороб тварин . 1. Поняття про інвазивні хвороби тварин . 2. Основні гельмінтози сільськогосподарських тварин. 3. Основні акарози та ентомози тварин. 4. Основні протозойні хвороби тварин	2	Тема 8. Діагностика та лікувально-профілактичні заходи нематодозах та трематодозах тварин. Допуск до іспиту.	2	Гельмінтози птахів. Акарози бджіл і птахів. Ентомози м'ясоїдних та бджіл. Застосування сучасних ветеринарних препаратів при гельмінтозах тварин	11

Лектор: к.вет.н., доцент Вальчук О.А.